

Sveitarfélagið Árborg

Ársreikningur 2018

Efnisyfirlit	bls.
Skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra	2
Áritun óháðs endurskoðanda	3 - 5
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7 - 8
Sjóðstreymi	9
Skýringar	10 - 25
Óendurskoðað fylgiskjal: Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar	26

Sveitarfélagið Árborg
 Kennitala 650598-2029
 Austurvegi 2, 800 Selfoss

Skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A hluta annarsvegar og B hluta hinsvegar. Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum en í B hluta eru fyrirtæki sem eru í eigu sveitarfélagsins og eru rekin sem sjálfstæðar einingar.

Rekstur sveitarfélagsins var með svipuðu móti í ár og síðastliðið ár. Heildarvelta sveitarfélagsins samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi fyrir A og B hluta 2018 nam 9.151,7 mkr. og er 380,7 mkr. yfir áætlun. Skatttekjur sveitarfélagsins námu 6.880,5 mkr. og voru 184,9 mkr. yfir áætlun. Samtals námu rekstrartekjur A hluta 8.000,2 mkr. en áætlun gerði ráð fyrir 7.671 mkr.

Í samræmi við lög um almennar íbúðir nr. 52/2016 var tekin sú ákvörðun að Leigubústaðir Árborgar ses. færí úr samstæðu sveitarfélagsins og yrði rekið sem sjálfstætt félag. Sjá nánar í skýringu nr. 15.

Það er álit bæjarstjórnar sveitarfélagsins að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu þess í árslok, rekstrararárangri ársins og fjárhagslegri þróun, komi fram í ársreikningnum.

Rekstrarniðurstaða A hluta er neikvæð um 50 mkr. en áætlun gerð ráð fyrir halla upp á 73,1 mkr. Rekstrarniðurstaða samantekinna reikningsskila sveitarfélagsins er jákvæð um 194,8 mkr. og er afkoman 105,8 mkr. Íakari en gert var ráð fyrir í áætlun.

Fjöldi ársverka á árinu var 593.

Íbúafjöldi Sveitarfélagsins Árborgar 1. desember 2018 var 9.454 en var þann 1. desember 2017 8.958. Íbúum fjölgæði því um 496 eða 5,5%.

Bæjarstjórn Sveitarfélagsins Árborgar og bæjarstjóri staðfesta hér með ársreikning sveitarfélagsins og stofnana þess fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Selfossi, 15. maí 2019

Bæjarstjórn:

Bæjarstjóri:
Helgi S. Haraldsson
Lætir Guðmúrsson
Fríður Þ. Guðnafélagið HÍ
Sigrún Ólafsdóttir
Beyuluður Jónsdóttir
þurh. Helgi

Kartan Björnsson
RöBZ

Áritun óháðs endurskoðanda

Til bæjarstjórnar Sveitarfélagsins Árborgar.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sveitarfélagsins Árborgar fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta. Hann greinist í skýrslu bæjarstjórnar og bæjarstjóra, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glöggja mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2018, efnahag þess 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur og að skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð sveitarfélagini samkvæmt ákvæðum síðareglina sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði síðareglina.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins árið 2018. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á álti okkar á ársreikninginn í heild sinni. Við látum ekki í ljós sérstakt álit á hverju lykilatriði fyrir sig.

Lykilatriði endurskoðunarinnar	Endurskoðunaraðgerðir
Mat á lifeyrisskuldbindingu	
Lifeyrisskuldbinding A og B hluta Sveitarfélagsins Árborgar er 2.003,2 milljónir króna í árslok 2018 eða 11,6% af efnahag sveitarfélagsins.	Stjórnendur Sveitarfélagsins Árborgar fengu aðstoð utanaðkomandi tryggingastærðfræðings til að reikna áfallna lifeyrisskuldbindingu í árslok.
Mat stjórnenda á fjárhæð lifeyrisskuldbindingar er lykilþáttur í endurskoðun okkar þar sem um er að ræða verulegan lið í reikningskilum A og B hluta sveitarfélagsins.	Endurskoðun okkar á mati lifeyrisskuldbindingar fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:
Lifeyrisskuldbindingin eru færð miðað við núvirði áætlaðra greiðslna til framtíðar. Stjórnendur byggja mat sitt á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar sem framkvæmd var miðað við lok árs 2018. Breyting skuldbindingarinnar á árinu er færð í rekstrarreikning.	Við vorum í samskiptum við tryggingastærðfræðing og lögðum mat á hæfni og óhæði hans.
Sjá nánar skýringu 1.11 um reikningsskilaaðferðir og skýringu 11 um lifeyrisskuldbindingar.	Við mynduðum okkur væntingar um stöðu lifeyrisskuldbindingarinnar miðað við þekktar stærðir s.s. launaþróun.
	Við fórum yfir útreikninga stjórnenda og tryggingastærðfræðings og bárum saman við væntingar okkar.
	Við skoðuðum undirliggjandi gögn með úrtökum.
	Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningnum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber bæjarstjórn og bæjarstjóra að meta hæfi sveitarfélagsins til áframhaldandi starfsemi og semja ársreikning sveitarfélagsins á þeiri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema mat þeirra sé að áframhaldandi starfsemi sé ekki möguleg. Bæjarstjórn og bæjarstjóra ber að setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins.

Bæjarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með áliti okkar. Nægjanleg vissa er mikil vissa en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir áliti okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasendum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum áliti. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að sveitarfélagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrilliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álít okkar.

Við upplýsum bæjarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulegra annmarka á innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við bæjarstjórn að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Áritun óháðs endurskoðanda

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst bæjarstjórn um, höfðu mesta þýðingu á árinu 2018 og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga veki þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Selfossi, 15. maí 2019

PricewaterhouseCoopers eft.

Ólafur Gestsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2018

	Skýr.	Bæjarsjóður		Samantekin reikningsskil			
		A-hluti		A og B hluti			
		2018	Fjárh.áætl.	2017	2018	Fjárh.áætl.	2017
Tekjur	2						
Skatttekjur		5.528.999	5.350.499	4.970.612	5.491.469	5.318.385	4.936.559
Framlög jöfnunarsjóðs		1.389.054	1.377.275	1.278.593	1.389.054	1.377.275	1.278.593
Aðrar tekjur		1.082.112	943.243	1.097.619	2.271.164	2.075.314	2.247.908
		<u>8.000.165</u>	<u>7.671.017</u>	<u>7.346.824</u>	<u>9.151.687</u>	<u>8.770.974</u>	<u>8.463.060</u>
Gjöld							
Laun og launatengd gjöld	3,14	4.656.572	4.558.174	4.373.240	4.840.302	4.735.260	4.538.904
Breyting lífeyrisskuldbindinga	3	24.378	82.415	(7.324)	25.503	91.900	(2.086)
Annar rekstrarkostnaður		2.660.268	2.503.247	2.381.871	2.932.307	2.806.575	2.639.094
		<u>7.341.218</u>	<u>7.143.836</u>	<u>6.747.787</u>	<u>7.798.112</u>	<u>7.633.735</u>	<u>7.175.912</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		658.946	527.181	599.038	1.353.575	1.137.239	1.287.148
Afskriftir	6	(312.574)	(326.487)	(292.217)	(462.777)	(509.779)	(433.868)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða		346.372	200.694	306.821	890.799	627.460	853.280
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4	(396.323)	(273.794)	(290.472)	(669.360)	(317.629)	(540.083)
Rekstrarniðurstaða fyrir skatta		(49.951)	(73.100)	16.349	221.439	309.831	313.197
Reiknaður tekjuskattur	12	0	0	(379)	(26.683)	(9.267)	(30.343)
Rekstrarniðurstaða ársins	5	<u>(49.951)</u>	<u>(73.100)</u>	<u>15.970</u>	<u>194.756</u>	<u>300.564</u>	<u>282.854</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Eignir	Skýr.	Bæjarsjóður	Samantekin reikningsskil		
		A-hluti	A og B hluti	2018	2017
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:	6				
Fasteignir og lóðir		10.348.815	8.923.004	10.871.040	10.074.676
Veitukerfi og gatnakerfi		486.761	574.719	3.778.610	3.270.378
Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki		216.587	147.222	244.457	169.389
		11.052.163	9.644.944	14.894.106	13.514.443
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Eignarhlutir í félögum	7	325.506	325.506	325.043	325.043
Langtímakröfur	8	245.669	56.286	267.969	56.286
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki		108.227	182.715	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	14	463.847	0	463.847	0
		1.143.248	564.507	1.056.858	381.329
Fastafjármunir samtals		12.195.412	10.209.452	15.950.964	13.895.772
Veltufjármunir					
Vörubirgðir		0	0	23.218	21.027
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	9	492.699	486.333	571.799	584.127
Næsta árs afb. langtímakrafna	8	48.335	37.676	48.335	37.676
Fyrirframgreiddur kostnaður	14	17.822	0	17.822	0
Viðskiptakröfur á eigin fyrirtæki		1.080.523	881.965	0	0
Aðrar skammtímakröfur	9	541.749	333.111	604.489	339.898
Handbært fé		43.299	364.090	49.123	446.834
Veltufjármunir samtals		2.224.427	2.103.174	1.314.785	1.429.561
Eignir samtals		<u>14.419.839</u>	<u>12.312.626</u>	<u>17.265.750</u>	<u>15.325.333</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

		Bæjarsjóður A-hluti	Samantekin reikningsskil A og B hluti	
Eigið fé og skuldir	Skýr.	2018	2017	2018
Eigið fé				
Eigið fé	10	2.306.352	1.813.642	4.960.651
Skuldbindingar				
Lífeyrisskuldbindingar	11	1.892.227	1.842.046	2.003.154
Tekjuskattsskuldbinding	12	0	0	182.401
		1.892.227	1.842.046	2.185.555
				2.105.350
Langtímaskuldir				
Skuldir við lánastofnanir	13	7.362.082	5.935.167	8.131.041
Skammtímaskuldir				
Viðskiptaskuldir		292.425	391.425	480.610
Næsta árs afb. langtímaskulda	13	690.880	612.465	786.880
Skuldir við eigin fyrirtæki		1.323.890	1.227.499	0
Aðrar skammtímaskuldir		551.983	490.383	721.013
		2.859.178	2.721.771	1.988.503
				1.878.826
Skuldir og skuldbindingar samtals		12.113.487	10.498.984	12.305.099
Eigið fé og skuldir samtals		<u>14.419.839</u>	<u>12.312.626</u>	<u>17.265.750</u>
				<u>15.325.333</u>

Aðrar upplýsingar 14-16

Yfirlit um sjóðstreymi árið 2018

	Bæjarsjóður		Samantekin reikningsskil			
	A-hluti		A og B hluti			
	2018	Fjárh.áætl.	2017	2018	Fjárh.áætl.	2017
Rekstrarhreyfingar						
Hreint veltufé frá rekstri:						
Rekstrarniðurstaða ársins	(49.951)	(73.100)	15.970	194.756	300.564	282.854
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Söluhagnaður eigna	321	0	(5.509)	(131)	0	(21.991)
Afskriftir	312.574	326.487	292.217	462.777	509.779	433.868
Verðbætur og gengismunur	231.272	213.040	111.470	261.668	239.872	137.830
Arður til aðalsjóðs	(202.566)	0	(180.778)	0	0	0
Breyting tekjuskattsskuldbindingar	0	0	0	26.683	0	29.964
Breyting lífeyrisskuldbindinga	138.667	0	103.311	146.572	0	125.788
	430.317	466.427	336.680	1.092.325	1.050.215	988.314
Breytingar rekstartengdra eigna- og skuldaliða:						
Vörubirgðir	0	0	0	(2.191)	0	(1.216)
Óinnheimtar tekjur	(6.366)	0	(85.015)	(6.366)	7.374	(85.015)
Aðrar skammtímakröfur	(208.638)	0	32.913	(268.291)	0	45.695
Skammtímaskuldir	(37.359)	(255.711)	209.545	56.808	(212.000)	229.719
	(252.363)	(255.711)	157.443	(220.040)	(204.626)	189.183
Handbært fé frá rekstri	177.954	210.716	494.123	872.285	845.589	1.177.497
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(1.178.433)	(1.399.340)	(201.961)	(1.916.143)	(1.919.040)	(598.822)
Söluverð rekstrarfjármuna	980	0	10.319	2.996	0	46.843
Langtímakröfur, breyting	(600.305)	(480.088)	(11.910)	(622.605)	(488.599)	(11.910)
	(1.777.758)	(1.879.428)	(203.552)	(2.535.752)	(2.407.639)	(563.889)
Fjármögnumunarhreyfingar						
Greiddur arður til aðalsjóðs	202.566	0	180.778	0	(180.777)	0
Tekin ný langtímalán	1.908.117	2.005.000	500.000	2.088.117	2.185.000	650.000
Afborganir langtímalána	(641.016)	(653.506)	(657.387)	(739.827)	(749.765)	(784.866)
Afborganir lífeyrisskuldbindinga	(88.486)	(19.000)	(85.006)	(99.669)	(19.000)	(106.055)
Leigub. Árborgar ses úr samstæðu	0	0	0	(35.403)	0	0
Eignarhluti íbúa, breyting	0	0	0	(8.336)	0	(19.548)
Eigin fyrirtæki, breyting	(102.168)	63.744	58.007	60.873	0	0
	1.279.013	1.396.238	(3.608)	1.265.755	1.235.458	(260.469)
Hækku (lækkun) á handbæru fé	(320.790)	(272.474)	286.963	(397.711)	(326.592)	353.139
Handbært fé í ársbyrjun	364.090	364.090	77.126	446.834	446.834	93.695
Handbært fé í árslok	43.299	91.616	364.090	49.123	120.242	446.834

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlunar og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar innanríkisráðuneytisins um reikningsskil sveitarfélaga. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Til bæjarsjóðs (A hluta), telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Er þar um að ræða aðalsjóð, eignasjóð, þjónustumiðstöð, Fasteignafélag Árborgar sif og ehf og Verktækni ehf. Til B hluta teljast stofnanir og fyrirtæki sem að fullu eru í eigu Sveitarfélagsins Árborgar, en rekstur þessara fyrirtækja og stofnana er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru Byggingasjóður aldraðra, fráveita, vatnsveita, Selfossveitir bs. og Sandvíkurselur ehf.

Við gerð reikningsskilanna samkvæmt settum reikningsskilareglum þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta rauveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

1.2 Samantekinn ársreikningur

Ársreikningur bæjarsjóðs (A hluta) og samstæðu (A og B hluta) er gerður með þeim hætti að lagðir eru saman sambærilegir liðir eigna, skulda, tekna og gjalda úr ársreikningum einstakra fyrirtækja og stofnana en öllum innbyrðis viðskiptum, inneignum og skuldum er eytt.

1.3 Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð breyting á niðurfærslu vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna telst útsvar, fasteignaskattur, löðarleiga og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Sala vöru og þjónustu er færð til tekna í rekstrarreikningi að frádregnum afslætti og virðisaukaskatti. Tekjfærslan er miðuð við afhendingartíma.

1.4 Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur eru tekjfærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu skuldabréfaeignar og áfallnar vaxtatekjur vegna bankainnistæðna og viðskiptakrafna eru tekjfærðar nema vafí leiki á um innheimtu þeirra.

Arðstekjur eru tekjfærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda er færður í rekstrarreikning sem og áfallinn gengismunur á skuldir í árslok.

Skýringar

1.5 Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshlutu af stofnverði. Afskriftatími eignaflokka er eftirfarandi:

Fasteignir	40 ár
Veitukerfi	10 - 40 ár
Gatnakerfi	25 ár
Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	5-15 ár

Afskriftir eru reiknaðar hlutfallslega innan ársins.

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Hagnaður eða tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði eigna á söludegi og er hluti af rekstrarniðurstöðu. Þegar eignir eru seldar sem endurmetnar hafa verið sérstaklega, eru fjárhæðir á sérstöku endurmati meðal eigin fjár sem tilheyra viðkomandi eignum millifærðar á óráðstafað eigið fé.

Vaxtagjöld af lánum sem tekin hafa verið til þess að fjármagna varanlega rekstrarfjármuni eru eignfærð á þeim tíma sem það tekur að koma þeim í nýtingarhæft ástand. Önnur vaxtagjöld eru gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann verður til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbæturnar hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími verður lengri. Endurbæturnar eru afskrafaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Á hverjum reikningsskiladegi er yfirfarið hvort gangvirði þessara eigna hafi vikið verulega frá bókfærðu verði þeirra. Sé um verulegt frávik að ræða eru þær endurmetnar. Í þessu samhengi er frávik talið verulegt ef það nemur 5% eða meira frá bókfærðu verði. Verðmatsbreytingar vegna þessa endurmats eru færðar á eiginfjárréikning.

1.6 Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum eru færðir á kostnaðarverði eða dagverði sé það lægra.

1.7 Birgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði.

1.8 Óinnheimtar tekjur

Óinnheimtar tekjur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum sveitarfélagsins.

1.9 Handbært fé

Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnistæðum.

1.10 Eignir utan efnahagsréiknings

Fjárfesting í lausafjármunum og gatnagerðarframkvæmdum sem áður hefur verið gjaldfærð er ekki færð til eignar í efnahagsréikningi.

Skýringar

1.11 Lifeyrisskuldbinding

Lifeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð til skuldar í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar í árslok 2018. Breyting á skuldbindingunni er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu nr. 11.

1.12 Tekjuskattsskuldbinding

Mismunur reiknaðs tekjuskatts samkvæmt rekstrarreikningi og þess tekjuskatts, sem reiknast af skattskyldum hagnaði ársins og fellur til greiðslu á næsta reikningsári, færst til skuldar í efnahagsreikningi sem tekjuskattsskuldbinding. Mismunur þessi stáfar af því að skattskyldur hagnaður samkvæmt skattframtali miðast við aðrar forsendur heldur en hagnaður fyrir skatta samkvæmt rekstrarreikningi, og er þar í meginatriðum um að ræða tímamismun vegna innlausnar tekna og gjalda.

Tekjuskattsskuldbindingin svarar að jafnaði til þess tekjuskatts, sem eftir gildandi skattalögum kæmi til greiðslu, ef eignir félagsins væru seldar eða innleystar á bókfærðu verði.

1.13 Verðtryggðar eignir og skuldir

Verðtryggðar eignir og skuldir eru umreiknaðar miðað við vísitölu sem tóku gildi í ársbyrjun 2019. Áfallnar verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í rekstrarreikning.

1.14 Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun með viðaukum fyrir árið 2018 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, yfirliti um sjóðstreymi og skýringum.

1.15 Samanburðarfjárhæðir

Þar sem það hefur átt við hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	Bæjarsjóður 2018	Áætlun	Samantekin reikningsskil 2018	Áætlun
Skatttekjur:				
Útsvar	4.764.865	4.536.620	4.764.865	4.536.620
Fasteignaskattar	624.544	675.279	587.014	643.165
Lóðarleiga	139.590	138.600	139.590	138.600
	5.528.999	5.350.499	5.491.469	5.318.385
Jöfnunarsjóður:				
Tekjujöfnunarframlag	412.939	411.513	412.939	411.513
Rekstrarframlag grunnskóla	448.223	368.280	448.223	368.280
Framlag vegna fasteignaskattstekna	156.618	161.389	156.618	161.389
Framlag vegna nýbúa	10.530	10.530	10.530	10.530
Framlag vegna fatlaðra	360.744	425.563	360.744	425.563
	1.389.054	1.377.275	1.389.054	1.377.275
Skatttekjur samtals	6.918.053	6.727.774	6.880.523	6.695.660
Aðrar tekjur	1.082.112	943.243	2.271.164	2.075.314
Rekstrartekjur samtals	8.000.165	7.671.017	9.151.687	8.770.974
Íbúafjöldi	9.454	9.172	9.454	9.172
Skatttekjur á íbúa	732	734	728	730

3. Rekstrargjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	Bæjarsjóður 2018	Áætlun	Samantekin reikningsskil 2018	Áætlun
Laun	3.720.012	3.707.000	3.868.632	3.852.917
Launatengd gjöld	918.738	851.174	953.848	882.343
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	24.378	82.415	25.503	91.900
Lífeyrissjóðurinn Brú	17.822	0	17.822	0
	4.680.950	4.640.589	4.865.805	4.827.160

Laun og launatengd gjöld bæjarstjórnar, bæjarráðs og bæjarstjóra námu 68,3 mkr. á árinu 2018.

Skýringar

4. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

	Bæjarsjóður 2018	Áætlun	Samantekin reikningsskil 2018	Áætlun
Vaxtatekjur	101.972	85.040	67.327	33.400
Tekjur af eignarhlutum í félögum	13.549	12.000	13.549	12.000
Framlag eigin stofnana	202.566	180.277	0	180.277
Vaxtagjöld og verðbætur	(714.409)	(551.111)	(750.236)	(543.306)
	(396.323)	(273.794)	(669.360)	(317.629)

Í B-hluta eru arðgreiðslur til bæjarsjóðs flokkaðar meðal gjalda undir fjármagnsliðum. Samanburðarfjárhæðum ársins 2017 hefur verið breytt til samræmis.

5. Heildaryfirlit um rekstur

	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Áætlun
Aðalsjóður:				
Skatttekjur	0	7.063.480	7.063.480	6.843.948
Félagsþjónusta	1.205.942	290.479	(915.463)	(1.065.994)
Fræðslu- og uppeldismál	4.528.528	397.881	(4.130.647)	(3.971.515)
Menningarmál	209.297	5.266	(204.031)	(211.691)
Æskulýðs- og íþróttamál	1.362.044	628.930	(733.114)	(726.681)
Brunamál og almannavarnir	116.767	0	(116.767)	(117.840)
Hreinlætismál	256.580	220.930	(35.650)	(22.080)
Skipulags- og byggingarmál	291.577	43.925	(247.652)	(209.698)
Umferðar- og samgöngumál	297.768	4.542	(293.226)	(288.571)
Umhverfismál	140.193	0	(140.193)	(173.511)
Atvinnumál	36.407	3.297	(33.110)	(43.967)
Sameiginlegur kostnaður	527.576	190.670	(336.906)	(293.688)
Breyting lifeyrisskuldbindinga	42.199	0	(42.199)	(82.415)
Fjármagnsliðir	413.085	684.443	271.358	282.867
Millivelta	(766.126)	(766.126)	0	0
Aðalsjóður samtals	8.661.836	8.767.716	105.880	(80.836)
Eignasjóður	792.151	915.627	123.476	199.996
Þjónustumiðstöð	188.630	144.183	(44.447)	(29.645)
Fasteignafélag Árborgar	496.934	263.085	(233.850)	(166.424)
Verktækni ehf	13.063	12.052	(1.011)	3.808
Millivelta	(1.418.056)	(1.418.056)	0	0
Bæjarsjóður samtals	8.734.559	8.684.607	(49.951)	(73.100)
Byggingasjóður aldraðra	62.294	34.915	(27.379)	(18.226)
Fráveita	154.852	312.098	157.246	252.284
Vatnsveita	172.775	281.950	109.175	128.157
Selfossveitur	742.629	786.893	44.265	37.980
Sandvíkursetur ehf	59.318	20.719	(38.599)	(26.531)
Millivelta	(285.053)	(285.053)	0	0
Sjóðir í B-hluta samtals	906.815	1.151.522	244.707	373.664
Samantekið samtals	9.641.374	9.836.130	194.756	300.564

Skýringar

6. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir þeirra sem reiknaðar eru sem fastur hundraðshlutí, greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi	Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	Samtals
Bæjarsjóður:				
Bókfært verð 1/1	8.923.004	574.719	147.222	9.644.944
Viðbót á árinu	1.129.768	(56.116)	104.781	1.178.433
Endurmat leigulóða	542.661			542.661
Selt á árinu			(1.301)	(1.301)
Afskrifað á árinu	(246.618)	(31.841)	(34.115)	(312.574)
Bókfært verð 31/12	10.348.815	486.761	216.587	11.052.163

	Fasteignir og lóðir	Veitu- og gatnakerfi	Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	Samtals
Samantekið:				
Bókfært verð 1/1	10.074.676	3.270.378	169.389	13.514.443
Viðbót á árinu	1.129.768	661.391	124.984	1.916.143
Endurmat leigulóða	542.661			542.661
Leigub. Árborgar ses. úr samstæðu	(613.500)			(613.500)
Selt á árinu			(2.865)	(2.865)
Afskrifað á árinu	(262.566)	(153.159)	(47.051)	(462.777)
Bókfært verð 31/12	10.871.040	3.778.610	244.457	14.894.106

Vátryggingarverðmæti, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna sveitarsjóðs og B hluta stofnana, greinist þannig í árslok:

	Vátryggingar- verðmæti	Fasteigna- mat	Bókfært verð
Bæjarsjóður:			
Skólahúsnæði	7.523.250	3.334.380	3.105.240
Leikskólar	1.611.712	792.222	639.653
Íþróttahús og sundlaugar	1.101.970	474.122	1.191.142
Þjónustuhúsnæði	2.709.920	1.438.557	2.078.532
Gatnakerfi			486.761
Vélar og áhöld			216.587
Leigulóðir			3.334.247
Samtals bæjarsjóður	12.946.852	6.039.281	11.052.163

Skýringar

	Vátryggingar-verðmæti	Fasteignamat	Bókfært verð
B-hluta stofnanir:			
Íbúðarhúsnæði	871.350	802.250	115.147
Veitukerfi			3.291.848
Aðrar fasteignir	1.322.427	843.454	407.078
Aðrir rekstrarfjármunir			27.870
Samtals B-hluta stofnanir	2.193.777	1.645.704	3.841.943
Samantekið samtals	15.140.629	7.684.985	14.894.106

Samkvæmt reikningsskilaaðferð sveitarfélaga hafa tilteknar eignir sveitarfélagsins verið gjaldfærðar og því ekki færðar í efnahagsreikning.

Viðlagatrygging

Samkvæmt ákvæðum laga og reglugerðar um viðlagatryggingu eru veitumannvirki tryggð vegna náttúruhamfara. Tryggingaverðmæti fráveitu nemur 5.444,7 mkr., vatnsveitu 4.497,7 mkr. og hitaveitu 6.189,4 mkr.

Lausafjármunir

Tryggingarverð lausafjármuna greinist þannig:

Ráðhús og bókasafn	430.373
Íþróttamannvirki	41.165
Skólahúsnæði	370.046
Áhaldahús	117.945
Leikskólar og gæsluvellir	123.733
Félagsmiðstöð/ungmennahús	9.564
Sandvíkurstur	12.228
Íbúðir aldraðra	18.711
Selfossveitur	50.668
	1.174.433

Skýringar

7. Eignarhlutir í félögum

Bókfært verð eignarhluta í öðrum félögum greinist þannig:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Íslenska vindorkufélagið ehf	193	193
Lánasjóður sveitarfélaga ohf	270.102	270.102
Landskerfi bókasafna hf.	1.554	1.554
Sandvíkursetur ehf	500	0
Borgarþróun ehf	16.048	16.048
Netorka hf	0	36
Norðurvegur ehf	600	600
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf.	36.510	36.510
	<hr/>	<hr/>
	325.506	325.043

Sveitarfélagið Árborg á 100% eignarhlut í Borgarþróun ehf. Eigið fé félagsins var í árslok 2017, 28,8 mkr. Ársreikningur Borgarþróunar ehf vegna ársins 2018 lá ekki fyrir við lok reikningsskila Sveitarfélagsins Árborgar. Félagið hefur ekki verið tekið inn í samstæðureikningsskil sveitarfélagsins.

8. Langtíma kröfur

	Bæjarsjóður	Samantekið
Verðtryggðar kröfur, vextir 2,4-5%	135.205	135.205
Óverðtryggðar kröfur, meðalvextir 5,75%	214.320	214.320
Óverðtryggðar kröfur, vextir 0%	0	22.300
Niðurfært	(55.522)	(55.522)
Verðbréfaeign samtals að meðtöldum næsta árs afborganum	294.003	316.303
Næsta árs afborganir	(48.335)	(48.335)
	<hr/>	<hr/>
	245.669	267.969

Afborganir af verðbréfaeign greinast þannig á næstu ár:

Árið 2019	48.335	48.335
Árið 2020	143.353	143.353
Árið 2021	2.962	25.262
Árið 2022	2.979	2.979
Árið 2023	1.329	1.329
Síðar	95.047	95.047
	<hr/>	<hr/>
	294.003	316.303

Skýringar

9. Skammtímakröfur

Niðurfærsla óinnheimtra tekna, skammtímakrafna og verðbréfæignar greinist þannig:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Afskriftareikningur í ársbyrjun	291.496	363.740
Leigubústaðir Árborgar ses. úr samstæðu		(23.537)
Breytingar afskriftaframlags á árinu	44.883	45.347
Afskriftareikningur í árslok	<u>336.379</u>	<u>385.550</u>

10. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Yfirlært frá fyrra ári	1.813.642	4.186.784
Leigubústaðir Árborgar ses. úr samstæðu		43.069
Leiðrétt vegna breytt tsk-hlutfall hjá Selfossveitum bs.		(6.620)
Endurmat lóða og lendna	542.661	542.661
Rekstrarniðurstaða ársins	(49.951)	194.756
Eigið fé 31/12	<u>2.306.352</u>	<u>4.960.651</u>

11. Lifeyrisskuldbinding

Áfallin lifeyrisskuldbinding er færð í ársreikninginn. Um er að ræða áætlaðan hluta launagreiðanda í áfallinni lifeyrisskuldbindingu vegna starfsmanna sveitarfélagsins í B-deild Lifeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Útreikningurinn, sem miðast við árslok 2018, er gerður af tryggingastærðfræðingi eftir sömu forsendum og notaðar eru við úttekt á B-deild Lifeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Hlutur launagreiðanda er áætlaður 52% í bæjarsjóði og 67% í Selfossveitum.

	Bæjarsjóður	Samantekið
Lifeyrisskuldbinding 1/1	1.842.046	1.956.251
Greiddur lifeyrir	(88.486)	(99.669)
Breyting á árinu	138.667	146.572
	<u>1.892.227</u>	<u>2.003.154</u>

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lifeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Árin 2019-2023	442.057	487.129
Árin 2024-2028	452.688	484.065
Árin 2029-2033	397.643	414.726
Síðar	599.839	617.234
	<u>1.892.227</u>	<u>2.003.154</u>

Skýringar

12. Tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattsskuldbinding 1.1.	(149.098)
Reiknaður tekjuskattur af rekstrarniðurstöðu ársins	(26.683)
Breyting vegna hækkunar á skatthlutfalli	(6.620)
	<u>(182.401)</u>

Tekjuskattsinneign (-skuldbinding) greinist þannig á eftirfarandi liði:

Varanlegir rekstrarfjármunir	(218.274)
Eignarhlutir í félögum	13
Viðskiptakröfur	15.795
Vörubirgðir	(436)
Yfirfærانlegt skattalegt tap	<u>20.502</u>
	<u>(182.401)</u>

13. Langtímaskuldir

Bæjarsjóður:	Staða 1.1.2018	Ný lán	Afborganir	Verðbætur	Eftirstöðvar
Verðtryggð lán	6.547.632	1.908.117	(641.016)	238.228	8.052.961
<hr/>					
Samantekið:	Staða 1.1.2018	Ný lán	Afborganir	Verðbætur	Eftirstöðvar
Verðtryggð lán	7.881.404	2.088.117	(748.163)	265.217	9.486.575
LÁ ses úr samstæðu	(568.654)				(568.654)
Langtímaskuldir samt.	<u>7.312.750</u>	<u>2.088.117</u>	<u>(748.163)</u>	<u>265.217</u>	<u>8.917.921</u>

Yfirlit um langtímaskuldir:	Bæjarsjóður	Samantekið
Innlend verðtryggð lán, meðalvextir 3,78%	8.052.961	8.917.921
Næsta árs afborganir	(690.880)	(786.880)
	<u>7.362.082</u>	<u>8.131.041</u>

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

Árið 2019	690.880	786.880
Árið 2020	687.007	761.438
Árið 2021	690.053	765.261
Árið 2022	693.249	769.761
Árið 2023	697.481	755.231
Síðar	4.594.292	5.079.349
Langtímaskuldir samtals, þar með taldar næsta árs afborganir	<u>8.052.961</u>	<u>8.917.921</u>

Skýringar

14. Samkomulag við Brú lífeyrissjóð vegna A-deildar

Þann 19. september 2016 gerðu Bandalag háskólamanna, BSRB og Kennarasamband Íslands, annars vegar og fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga hins vegar, með sér samkomulag um breytingar á skipan lífeyrismála opinberra starfsmanna. Breytingarnar voru samþykktar á Alþingi með lögum nr. 127/2016 en þær fela meðal annars í sér breytingu á réttindaávinnslu lífeyrisréttinda í A-deild LSR og Brúar (Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga) úr jafnri réttindaávinnslu í aldurstengda, auk þess sem lífeyristökualdur er hækkaður úr 65 árum í 67 ár. Við breytingar eru réttindi virka sjóðsfélaga tryggð með sérstökum framlögum til sjóðanna af hálfu launagreiðenda.

Samhliða því gerðu fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga með sér samning um fjármögnun lífeyrisskuldbindinga A-deilda LSR og Brúar með fjárframlögum til sjóðanna, dags. 19. september 2016. Samkvæmt 8. gr. samningsins var hann gerður meðal annars með þeim fyrirvara að hann skyldi öðlast gildi gagnvart einstökum sveitarfélögum og aðilum þeim tengdum við samþykkt stjórna viðkomandi aðila á uppgjöri þeirra á skuldbindingum sem myndast í A-deild Brúar.

Á árinu 2017 voru samþykkt bráðabirgðaákvæði (nr. 792/2017) við reglugerð nr. 1212/2015 þar sem mælt er fyrir um reikningshaldslega meðferð ofangreinds uppgjörs.

I janúar 2018 samþykkti bæjarstjórn Árborgar samkomulag um uppgjör við Brú á grundvelli ofangreinds og var samkomulagið undirritað í febrúar 2018. Uppgjörið miðaði við tryggingafræðilega stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017.

Framlög vegna Lífeyrisaukasjóðs og Varúðarsjóðs vegna uppgjörsins eru eignfærð sem fyrirframgreiddur kostnaður. Krafan er gjaldfærð á 20 árum vegna Varúðarsjóðs og 30 árum vegna Lífeyrisaukasjóðs og er gjaldfærsla ársins alls 17,8 mkr. færð í rekstur meðal launa og tengdra gjald.

Fyrirframgreiddur kostnaður greinist þannig:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Fyrirframgreiddur kostnaður	463.847	463.847
Næsta árs gjaldfærsla , færð meðal veltufjármuna	17.822	17.822
Fyrirframgreiddur kostnaður alls	481.668	481.668

Samkvæmt breytingu á reglugerð nr. 502/2012 er heimilt að draga umrædda fyrirframgreiðslu frá við útreikning á skuldaviðmiði frá og með árinu 2018.

15. Leigubústaðir Árborgar ses.

Félagið Leigubústaðir Árborgar ses. er ekki lengur í samstæðureikningi sveitarfélagsins. Eftirfarandi upplýsingar eru um þær eignir og skuldir sem flutt voru úr samstæðu sveitarfélagsins frá og með 1. janúar 2018. Sveitarfélagið ber áfram ábyrgð á langtímalánum Leigubústaða Árborgar ses., sem voru að uppgreiðsluvirði 533 mkr. í lok árs 2018.

Fastafjármunir	613.500
Veltufjármunir	57.796
Eigið fé	43.069
Langtímaskuldir	(624.368)
Skammtímaskulir	(89.996)
	0

Skýringar

16. Aðrar upplýsingar

Ábyrgðarskuldbinding

Bæjarsjóður ber ábyrgð á láni sem Héraðsnefnd Árnesinga bs. tók til að fjármagna viðbyggingu við Fjölbautaskóla Suðurlands. Eftirstöðvar lánsins í árslok 2018 voru um 286,5 mkr. Lánið er á nafni Hérðasnefndar og greiða aðildarsveitarfélög það niður með framlögum til nefndarinnar.

Bæjarsjóður ber ábyrgð á lánum sem Brunavarnir Árnessýslu tók vegna fjárfestinga til slökkvistarfa. Eftirstöðvar þeirra í árslok 2018 voru 404,8 mkr. Lánin eru á nafni Brunavarna Árnessýslu og greiða aðildarsveitarfélög það niður með framlögum.

Fasteignafélag Árborgar sif hefur keypt ábyrgð vegna endurgreiðslu á innskatti af byggingarkostnaði Fasteignafélagsins Árborgar sif að fjárhæð 57 mkr.

Bæjarsjóður ber ábyrgð á lánum sem Leigubústaðir Árborgar ses. yfirtóku við kaup félagsins á öllum eignum Leigubústaða Árborgar ehf. Eftirstöðvar lánanna í árslok 2018 voru 555,4 mkr.

Önnur atriði

Sveitarfélagið er eignaraðili að Brunavörnum Árnessýslu og Sorpstöð Suðurlands bs. ásamt öðrum sveitarfélögum, en félög þessi eru rekin sem sjálfstæð fyrirtæki þessara sveitarfélaga. Gerð eru sérstök reikningsskil fyrir fyrirtækin.

Í kjölfar samnings milli Flóahrepps og Sveitarfélagsins Árborgar, um öflun og sölu vatns til Flóahrepps var farið út í ýmsar framkvæmdir við að leggja nýja stofna og styrkja dreifikerfi Vatnsveitu Flóahrepps og Vatnsveitu Árborgar að sveitarfélagamörkum Árborgar og Flóahrepps. Landsvirkjun sá um framkvæmdirnar. Í samningnum um öflun og sölu vatns, sem gerður var milli Flóahrepps og Sveitarfélagsins Árborgar dags. 26. apríl 2010, kemur fram að Flóahreppur eignist inneign sem svarar til kostnaðar Landsvirkjunar við framkvæmdir innan Árborgar og að inneignin skuli koma til greiðslu vatnsgjalds fyrir mælda vatnsnotkun.

Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í bæjarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Skýringar

16. Lykiltölur

Lykiltölur fyrir A-hluta - 5 ára yfirlit:	Áætlun með viðaukum	Ársreikningar					
		2018	2018	2017	2016	2015	
Ýmsar lykiltölur							
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Framlegð (EBITDA).....	6,9%	8,2%	8,2%	6,6%	5,1%	5,0%	
Rekstrarniðurstaða.....	-1,0%	-0,6%	0,2%	-3,3%	-6,0%	-3,6%	
Veltufé frá rekstri.....	6,1%	5,4%	7,0%	7,7%	3,6%	4,8%	
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum.....	24,5%	22,2%	2,8%	3,7%	11,6%	18,5%	
Heildarskuldir og skuldb. - skuldahlutfall.....	148,8%	151,4%	142,9%	153,3%	167,5%	166,1%	
Önnur hlutföll							
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár).....	18,7	21,5	15,0	15,3	35,2	26,7	
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.....	-0,7	0,6	0,7	0,7	0,3	0,4	
Veltufjárlhlfall.....	0,7	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga							
Jafnvægisregla.....	-1,0%	-0,6%	0,2%	-3,3%	-6,0%	-3,6%	
Skuldaviðmið.....	141,0%	138,1%	134,4%	143,6%	157,3%	157,7%	
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Útsvar	59,1%	59,6%	58,1%	56,5%	55,7%	56,1%	
Fasteignaskattur	8,8%	7,8%	7,9%	7,7%	8,1%	8,4%	
Framlög Jöfnunarsjóðs	18,0%	17,4%	17,4%	17,7%	17,8%	18,3%	
Lóðarleiga	1,8%	1,7%	1,7%	1,7%	1,8%	2,0%	
Skatttekjur samtals	87,7%	86,5%	85,1%	83,7%	83,4%	84,8%	
Aðrar tekjur	12,3%	13,5%	14,9%	16,3%	16,6%	15,2%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Laun og launatengd gjöld	59,4%	58,2%	59,5%	59,4%	61,2%	58,3%	
Lífeyrisskuldbinding, breyting	1,1%	0,3%	-0,1%	2,2%	0,4%	1,1%	
Annar rekstrarkostnaður	32,6%	33,3%	32,4%	31,9%	33,4%	35,7%	
Framlegð (EBITDA).....	6,9%	8,2%	8,2%	6,6%	5,1%	5,0%	
Afskriftir	4,3%	3,9%	4,0%	4,3%	4,5%	4,3%	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	3,6%	5,0%	4,0%	5,5%	6,6%	4,3%	
Rekstrarniðurstaða	-1,0%	-0,6%	0,2%	-3,3%	-6,0%	-3,6%	
Í þúsundum króna á íbúa:							
Rekstur							
Skatttekjur	734	732	698	655	605	566	
Aðrar tekjur	103	114	123	128	121	102	
Laun og launatengd gjöld	(506)	(495)	(487)	(482)	(447)	(396)	
Annar rekstrarkostnaður	(273)	(281)	(266)	(250)	(242)	(238)	
Afskriftir	(36)	(33)	(33)	(34)	(33)	(29)	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(30)	(42)	(32)	(43)	(48)	(29)	
Rekstrarniðurstaða	(8)	(5)	2	(26)	(44)	(24)	
Efnahagur:							
Eignir	1.387	1.525	1.374	1.372	1.393	1.344	
Eigið fé	142	244	202	172	178	234	
Skuldir og skuldbindingar	1.244	1.281	1.172	1.200	1.216	1.109	
Sjóðstreymi							
Veltufé frá rekstri	51	46	58	60	26	32	
Handbært fé frá rekstri	23	19	75	75	9	39	
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	153	125	21	27	82	138	
Íbúafjöldi	9.172	9.454	8.958	8.471	8.201	8.035	
Breyting frá fyrra ári%		5,5%	5,7%	3,3%	2,1%	1,7%	

Skýringar

16. Lykiltölur, framhald

Lykiltölur fyrir A og B hluta - 5 ára yfirlit:	Áætlun með viðaukum	Ársreikningar					
		2018	2018	2017	2016	2015	
Ýmsar lykiltölur							
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Framlegð (EBITDA).....	13,0%	14,8%	15,2%	13,2%	13,5%	13,2%	
Rekstrarniðurstaða.....	3,4%	2,1%	5,3%	1,4%	-0,3%	1,6%	
Veltufé frá rekstri.....	12,0%	11,9%	13,8%	13,7%	11,1%	11,9%	
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum.....	27,5%	27,7%	6,7%	6,0%	11,8%	24,0%	
Heildarskuldir og skuldb. - skuldaahlutfall.....	131,4%	134,5%	131,6%	142,4%	157,4%	160,4%	
Önnur hlutföll							
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár).....	9,5	9,4	7,9	8,8	11,8	11,4	
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.....	1,4	1,3	1,3	1,2	0,9	1,0	
Veltufjárlutfall.....	0,6	0,7	0,8	0,6	0,6	0,5	
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga							
Jafnvægisregla.....	3,4%	2,1%	5,3%	1,4%	-0,3%	1,6%	
Skuldaviðmið.....	123,8%	122,6%	124,0%	133,7%	148,4%	153,0%	
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Útsvar	51,7%	52,1%	50,4%	49,1%	47,9%	48,1%	
Fasteignaskattur	7,3%	6,4%	6,4%	6,3%	6,6%	6,7%	
Framlög Jöfnunarsjóðs	15,7%	15,2%	15,1%	15,4%	15,3%	15,7%	
Lóðarleiga	1,6%	1,5%	1,5%	1,5%	1,6%	1,7%	
Skatttekjur samtals	76,3%	75,2%	73,4%	72,3%	71,4%	72,2%	
Aðrar tekjur	23,7%	24,8%	26,6%	27,7%	28,6%	27,8%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Laun og launatengd gjöld	54,0%	52,9%	53,6%	53,7%	54,6%	52,1%	
Lifeyrisskuldbinding, breyting	1,0%	0,3%	0,0%	2,0%	0,4%	1,0%	
Annar rekstrarkostnaður	32,0%	32,0%	31,2%	31,1%	31,5%	33,7%	
Framlegð (EBITDA).....	13,0%	14,8%	15,2%	13,2%	13,5%	13,2%	
Afskriftir	5,8%	5,1%	5,1%	5,8%	6,1%	5,9%	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	3,7%	7,6%	4,8%	6,0%	7,8%	5,7%	
Rekstrarniðurstaða	3,4%	2,1%	5,3%	1,4%	-0,4%	1,6%	
Í þúsundum króna á íbúa:							
Rekstur							
Skatttekjur	730	728	694	651	601	562	
Aðrar tekjur	226	240	251	249	241	216	
Laun og launatengd gjöld	(526)	(515)	(506)	(502)	(463)	(413)	
Annar rekstrarkostnaður	(306)	(310)	(295)	(280)	(266)	(263)	
Afskriftir	(56)	(49)	(48)	(52)	(51)	(46)	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(36)	(74)	(45)	(54)	(65)	(44)	
Rekstrarniðurstaða	33	21	50	13	(3)	13	
Efnahagur:							
Eignir	1.677	1.826	1.711	1.704	1.743	1.704	
Eigið fé	421	525	467	422	416	455	
Skuldir og skuldbindingar	1.256	1.302	1.243	1.282	1.326	1.249	
Sjóðstreymi							
Veltufé frá rekstri	115	116	131	124	94	93	
Handbært fé frá rekstri	92	92	152	140	74	113	
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	209	202	62	53	96	187	
Íbúafjöldi	9.172	9.454	8.958	8.471	8.201	8.035	
Breyting frá fyrra ári%		5,5%	5,7%	3,3%	2,1%	1,7%	

Skýringar

Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2018 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarrekningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Bæjarsjóður			Samantekin reikningsskil		
	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Tekjur						
Skatttekjur	5.350.499	0	5.350.499	5.318.385	0	5.318.385
Framlög jöfnunarsjóðs	1.377.275	0	1.377.275	1.377.275	0	1.377.275
Aðrar tekjur	943.243	0	943.243	2.075.314	0	2.075.314
	<u>7.671.017</u>	<u>0</u>	<u>7.671.017</u>	<u>8.770.974</u>	<u>0</u>	<u>8.770.974</u>
Gjöld						
Laun og launatengd gjöld	4.466.524	91.650	4.558.174	4.643.610	91.650	4.735.260
Breyting lífeyrisskuldbindingar	82.415	0	82.415	91.900	0	91.900
Annar rekstrarkostnaður	2.517.952	(14.705)	2.503.247	2.821.280	(14.705)	2.806.575
	<u>7.066.891</u>	<u>76.945</u>	<u>7.143.836</u>	<u>7.556.790</u>	<u>76.945</u>	<u>7.633.735</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	604.126	(76.945)	527.181	1.214.184	(76.945)	1.137.239
Afskriftir	(326.487)	0	(326.487)	(509.779)	0	(509.779)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða						
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða	277.639	(76.945)	200.694	704.406	(76.945)	627.461
Fjármagnsliðir	(273.794)	0	(273.794)	(317.629)	0	(317.629)
Reiknaður tekjuskattur	0	0	0	(9.267)	0	(9.267)
Rekstrarniðurstaða	<u>3.845</u>	<u>(76.945)</u>	<u>(73.100)</u>	<u>377.510</u>	<u>(76.945)</u>	<u>300.565</u>

Skýringar

Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2018 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Bæjarsjóður			Samantekin reikningsskil		
	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða ársins	3.845	(76.945)	(73.100)	377.510	(76.946)	300.564
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárvstreymi:						
Afskriftir	326.487	0	326.487	509.779	0	509.779
Verðbætur	213.040	0	213.040	239.872	0	239.872
Veltufé frá rekstri	543.372	(76.945)	466.427	1.127.160	(76.946)	1.050.214
Breytingar á skammtímalíðum:						
Óinnheimtar tekjur	0	0	0	0	0	0
Aðrar skammtímakröfur	0	0	0	7.374	0	7.374
Vörubirgðir	0	0	0	0	0	0
Skammtímaskuldur	(43.711)	(212.000)	(255.711)	0	(212.000)	(212.000)
Lifeyrisskuldbinding, afborgun	0	0	0	0	0	0
	(43.711)	(212.000)	(255.711)	7.374	(212.000)	(204.626)
Handb.fé frá rekstri (til rekstrar)	499.661	(288.945)	210.716	1.134.534	(288.946)	845.589
Fjárfestingahreyfingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir	(1.087.500)	(311.840)	(1.399.340)	(1.552.200)	(366.840)	(1.919.040)
Langtímakröfur, breyting	8.712	(488.800)	(480.088)	201	(488.800)	(488.599)
	(1.078.788)	(800.640)	(1.879.428)	(1.551.999)	(855.640)	(2.407.639)
Fjármögnumnarhreyfingar						
Framlag frá eigin fyrtækjum	0	0	0	(180.777)	0	(180.777)
Tekin ný langtímalán	1.125.000	880.000	2.005.000	1.305.000	880.000	2.185.000
Afborganir langtímalána	(653.506)	0	(653.506)	(749.765)	0	(749.765)
Afborganir lifeyrisskuldbindinga	(19.000)	0	(19.000)	(19.000)	0	(19.000)
Eigin fyrtæki, breyting	63.744	0	63.744	0	0	0
	516.238	880.000	1.396.238	355.458	880.000	1.235.458
Breyting á handbæru fé	(62.889)	(209.585)	(272.474)	(62.007)	(264.586)	(326.592)
Handbært fé í ársbyrjun	165.021	199.069	364.090	205.021	241.813	446.834
Handbært fé í árslok	102.132	(10.516)	91.616	143.014	(22.773)	120.242

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar, óendurskoðað

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins nr. 679/2013. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og að það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og að það hlíti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasiðu þess. Á heimsíðunni má einnig sjá hverjur sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnum.

Í 2. tölul. 44. gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem valdar eru af bæjarstjórn. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Í bæjarstjórn eru 9 fulltrúar, 7 karlar og 2 konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um siðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Sveitarfélagið hefur sett sér siðareglur, dags. 12. janúar 2011, sem aðgengilegar eru á heimasiðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 er sveitarfélag sjálfstætt stjórnvald sem er stjórnandað af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup. Einnig eru í gildi siðareglur, dags. 12. janúar 2011, sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasiðu sveitarfélagsins.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfi, félags- og starfsmannamálum, mannréttindum eða spillingar- og mútumálum.